

Fremsat den 6. februar 2024 af Mai Mercado (KF), Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Steffen Larsen (LA),
Betina Kastbjerg (DD), Rosa Lund (EL), Zenia Stampe (RV), Peter Kofod (DF) og Torsten Gejl (ALT)

Forslag til folketingsbeslutning

om at ændre forældelsesreglerne i ministeransvarlighedsloven, så det bl.a. sikres, at der ikke indtræder forældelse for ministre i den såkaldte FE-sag, før sagen er undersøgt til bunds

Folketinget pålægger regeringen hurtigst muligt at fremsætte et lovforslag, som sikrer, at forældelsesfristen for strafansvar i ministeransvarlighedsloven ikke overskrides, mens en kommissionsundersøgelse pågår – f.eks. ved at sikre, at forældelsesfristen suspenderes eller forlænges, når der er nedsat en undersøgelses- eller granskningskommission, som det blev drøftet i forbindelse med afgivelsen af beretning

over beslutningsforslag nr. B 33, folketingsåret 2021-22. En sådan ændring skal sikre, at der ikke indtræder forældelse, mens FE-kommissionen og andre igangværende kommissioner arbejder, ligesom de samme regler naturligvis skal gælde for fremtidige sager, der måtte blive undersøgt af en undersøgelses- eller granskningskommission.

Bemærkninger til forslaget

Om forældelsesfristen i ministeransvarlighedslovens betydning for, hvorvidt der kan drages et strafferetligt ansvar i FE-sagen

Det følger af ministeransvarlighedslovens § 8, at ministres strafansvar forældes efter straffelovens §§ 93-95; dog er forældelsesfristen i intet tilfælde mindre end 5 år.

Forældelsesfristen i ministeransvarlighedsloven betyder, at der ikke vil kunne drages et strafferetligt ansvar for samtlige af de forhold, som undersøges af den såkaldte FE-kommission II, selv om der skulle være juridisk grundlag herfor. Det har flere universitetsprofessorer i jura gjort opmærksom på, som det fremgår af artiklen »Mette F. i smart finte: Sådan kan hun slippe for straf i spionskandale« fra B. T. den 12. januar 2024.

FE-kommissionen II vil med regeringens udkast til lovforslag om udvidelse af den igangværende FE-undersøgelseskommissions mandat få til opdrag så vidt muligt at afgive beretning om resultatet af sin undersøgelse senest den 1. april 2026. Selv om kommissionen skulle afslutte sit arbejde tidligere, vil der fortsat være store dele af de forhold, som undersøges af FE-kommissionen II, der som følge af forældelsesfristen på 5 år ikke vil kunne danne grundlag for et strafferetligt ansvar.

FE-kommissionen II vil med det kommende lovforslag få til opgave at undersøge forløbet vedrørende efterforskningen og retsforfølgningen i straffesagerne mod tidligere chef for Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) Lars Findsen og tidligere medlem af Folketinget og forsvarsminister Claus Hjort Frederiksen. Kommissionen skal i den forbindelse undersøge, om der i forbindelse med efterretningstjenesternes og anklagemyndighedens iværksættelse og tilrettelæggelse af efterforskningen og retsforfølgningen blev varetaget usaglige hensyn.

Efterforskningen af Lars Findsen og Claus Hjort Frederiksen ligger tidligt i det samlede forløb, og der er risiko for, at særlig denne del ikke vil kunne danne grundlag for et strafansvar som følge af forældelsesfristen i ministeransvarlighedsloven.

FE-sagen

Den specifikke dato for igangsættelsen af efterforskningen af Lars Findsen og Claus Hjort Frederiksen er ukendt, men for Lars Findsens vedkommende er det muligvis allerede fra den 21. august 2020, hvor han blev fritaget for tjeneste som chef for FE, i forbindelse med at Tilsynet med Efterretningstjenesterne mente, at FE havde tilbageholdt oplysninger for tilsynet. En undersøgelseskommission konkluderede imidlertid efterfølgende, at der ikke var grundlag for kritikken af FE.

Det vides med sikkerhed, at efterforskningen af Lars Findsen startede på et tidspunkt før den 8. december 2021, hvor han blev anholdt i Københavns Lufthavn og sigtet for at have røbet eller videregivet højt klassificerede oplysninger, der hører under kapitel 12 i straffeloven om landsforræderi og andre forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed. I samme forbindelse blev Lars Findsen varetægtsfængslet. Som en del af efterforskningen – der startede før den 8. december 2021 – foretog PET aflytning af Lars Findsens telefon, private bolig og sommerhus. Den 28. juni 2022 kom det frem, at der var viderebragt intime oplysninger om Lars Findsens privatliv til Folketingets partiledere, hvilket flere juraprofessorer har vurderet er ulovligt, jf. artiklen »Lars Findsen: Myndigheder har delt dybt krænkende oplysninger om mit privatliv« fra Politiken samme dag. Tidspunktet og de nærmere omstændigheder bag beslutningen om at viderebringe oplysningerne er ukendt.

Efterforskningen af Claus Hjort Frederiksen blev med sikkerhed indledt før den 20. december 2021, hvor han blev sigtet for at have røbet eller videregivet hemmeligheder af betydning for statens sikkerhed.

Den 27. oktober 2023 afgjorde Højesteret, at sagen mod Claus Hjort Frederiksen skulle køre for delvis åbne døre. Samme dag afgjorde Højesteret ligeledes, at sagen mod Claus Hjort Frederiksen skulle køre som en nævningesag, fordi sagen var politisk. Herefter frafaldt Anklagemyndigheden den 1. november 2023 sagerne mod Claus Hjort Frederiksen og Lars Findsen.

Regeringen har undladt at fremsætte lovforslag om ændring af forældelsesfristen i ministeransvarlighedsloven

Et flertal (S, SF, RV og EL) i Folketinget har i beretning af 11. maj 2022 over beslutningsforslag nr. B 33, folketingsåret 2021-22, noteret sig, at regeringen ville arbejde på et lovforslag, som på baggrund af anbefalinger fra eksterne eksperter skulle ændre de nuværende regler for forældelse af ministeransvar. Lovforslaget skulle have været fremsat i folketingssamlingen 2022-23, men er endnu ikke fremsat. Folketinget er heller ikke blevet præsenteret for de anbefalinger, som flertallet i beretningen noterede sig at regeringen ville indhente fra eksterne eksperter.

Som følge af at regeringen – trods et flertal i Folketinget – har undladt at fremsætte et lovforslag, der på grundlag af et grundigt ekspertarbejde kan ændre forældelsesfristen i ministeransvarlighedsloven, er Folketinget nødsaget til at pålægge regeringen at fremlægge lovgivning, som sikrer, at ministre kan pålægges et eventuelt strafferetligt ansvar på grundlag af arbejdet i FE-kommissionen II.

*Skriftlig fremsættelse***Mai Mercado (KF):**

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at ændre forældelsesreglerne i ministeransvarlighedsloven, så det

bl.a. sikres, at der ikke indtræder forældelse for ministre i den såkaldte FE-sag, før sagen er undersøgt til bunds.

(Beslutningsforslag nr. B 108)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.